

впровадити у практику таку систему контролю якості, яка забезпечувала б обґрунтовану впевненість у тому, що як він сам, так і підлеглий йому персонал служби, діють відповідно до Міжнародних професійних стандартів внутрішнього аудиту, Кодексу професійної етики та законодавчих і нормативних вимог.

Таким чином, передумови для оптимального функціонування служби внутрішнього аудиту у суб'єкта господарювання створюють гнучке поєднання внутрішніх і зовнішніх перевірок з поточним контролем діяльності внутрішніх аудиторів. А націлення внутрішнього аудиту саме на систему управління ризиками та пошук шляхів удосконалення внутрішнього контролю суб'єкта господарювання надасть можливість контролювати ефективність та законність витрат ресурсів суб'єкта господарювання в межах відновлення країни після неспровокованої російської агресії. Вітчизняна система контролю якості внутрішнього аудиту може базуватися на надбаннях світової аудиторської практики, щоб забезпечити максимальну прозорість бізнесу і залучення інвестицій для відновлення національної економіки в майбутній повоєнній відбудові.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Порядку проведення перевірок з контролю якості аудиторських послуг та інших перевірок : Наказ Міністерства фінансів України від 17.05.2023 року № 253. [Електронний ресурс]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1127-23#top> (дата звернення 26.11.2023 р.).

2. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 року № 2258-VIII. [Електронний ресурс]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення 26.11.2023 р.).

3. Грищенко О.В. Актуалізація забезпечення якості внутрішнього аудиту. Комплексне забезпечення якості технологічних процесів та систем: XIII Міжнародна науково-практична конференція, 25 - 26 травня 2023 р.: тези доповідей. Чернігів. Чернігівський національний технологічний університет. С.347-348. [Електронний ресурс]. URL: <https://conference-chernihiv-polytechnik.com/kzyatps-2023-2>.

УДК 657.24

Грищенко Остап Володимирович,
здобувач освітньо-наукового рівня доктор філософії
за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»,
науковий керівник: д.е.н., професор Куцик П.О.,
Львівський торговельно-економічний університет,
м. Львів, Україна

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ПРОКАТНОГО МАЙНА: ОСНОВНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ

Ведення бізнесу підприємствами в сучасних умовах, що надають послуги з прокату майна, залежить від якості системи управління їх майном, зокрема, предметами, які надаються в прокат. Обґрунтовані управлінські рішення

залежать від раціонально побудованої системи внутрішнього контролю.

Внутрішній контроль, на думку Куцика П.О. [1], – це самостійна функція управління, що є засобом зворотного зв'язку, яка дає змогу працівникам підприємства простежувати хід виконання ухвалених рішень.

Оптимальність і раціональність внутрішнього контролю, як важливої багаторівневої системи, забезпечує комплексний і системний підхід до його організації на кожній ділянці контролю, адаптувавши інформаційну базу та порядок проведення контрольних процедур до особливостей діяльності суб'єкта, що здійснює прокат майна.

Так, внутрішній контроль прокату майна провадиться в розрізі таких об'єктів: види предметів прокатного фонду суб'єкта бізнесу, враховуючи терміни їх використання для прокату; операції, пов'язані з предметами прокату (надходження, використання в процесі надання послуг, списання тощо). При цьому, ідентифікація об'єктів внутрішнього контролю (предметів прокату) відбувається за даними аналітичних рахунків бухгалтерського обліку, що залежать класифікації предметів прокату, а це є передумовою належної організації системи внутрішнього контролю на підприємстві.

Дані про об'єкти внутрішнього контролю отримуються з первинних і зведених бухгалтерських документів, реєстрів кількісного та вартісного обліку, договорів прокату майна, управлінської звітності та інших джерел. Тому на бухгалтерську службу покладається обов'язок контролю якості вхідної інформації про предмети прокату. А відповідно менеджери контролюють вчасне оновлення прокатного фонду в розрізі видів майна, порядок використання його.

Враховуючи зазначене, методика внутрішнього контролю предметів прокату залежить від етапів його проведення: попередній, поточний, наступний. Тому логічним є те, що використовуватимуться різні методи та прийоми контролю, і розпочинається він з документального контролю операцій з предметами прокатного фонду, тобто правильності юридичного оформлення договорів прокату, належного відображення операцій прокату в первинних документах і облікових реєстрах. Якщо виявлені розбіжності у процесі проведення контролю (наприклад, невідповідність фактичних залишків предметів і облікових даних), то усунення таких розбіжностей досягається шляхом повноцінної реалізації спеціальних прийомів фактичного контролю, яким є інвентаризація.

Інвентаризація майна прокату – це чітко визначена послідовність дій інвентаризаційної комісії з документального підтвердження фактичної наявності, стану і оцінки прокатного майна та зобов'язань перед підприємством за ним на певну дату.

В цілях організації внутрішнього контролю прокату майна його доцільно інвентаризувати суцільним або вибіркоким способом безпосередньо у місцях їх зберігання (в пунктах прокату) та в прокаті. Насамперед, при організації інвентаризаційного процесу предметів прокатного фонду слід чітко визначити об'єкти. Адже в залежності від цього методика її проведення змінюється. Вона також залежить від наявності предметів, які перебувають за межами підприємства (в прокаті), а це значно ускладнює інвентаризаційний процес.

Враховуючи зазначене, доцільно виділяти дві основні групи об'єктів інвентаризації: предмети прокату, що знаходяться на підприємстві і предмети прокату, що видані для користування клієнтам. Крім традиційного перерахунку наявності предметів і відповідність їх даним обліку, обов'язковою є перевірка дотримання умов та порядку зберігання прокатного майна, а також оцінка його технічного стану, оскільки від ступеня його придатності залежатиме вартість послуг прокату.

Обов'язковому з'ясуванню та особливому контролю підлягають предмети прокату, які втратили придатність задовго до закінчення терміну їх корисного використання, та термін перебування в експлуатації прокатного майна, яке вже списане. Зазначене майно має відображатись в окремому інвентаризаційному описі. Важливим напрямом здійснення інвентаризації предметів, виданих на прокат, є виявлення фактів неповернення їх у встановленні строки. На основі отриманої інформації щодо порушення термінів повернення предметів та невчасного здійснення розрахунків за користування ними визначається заборгованість клієнтів перед підприємством за наданими послугами.

Враховуючи вище зазначене та з метою раціонального використання майна нами запропоновано форму Журналу поточного контролю видачі та повернення предметів прокату, що дасть змогу якісно здійснювати внутрішній контроль за їх рухом.

Таким чином, з метою мінімізації різного роду ризиків, які можуть виникати в результаті окремих бізнес-процесів, пов'язаних з прокатом майна, необхідним є функціонування налагодженої системи внутрішнього контролю.

Список використаних джерел:

1. Куцик П. О. *Внутрішній контроль розрахункових операцій в системі управління будівельним підприємством* / П. О. Куцик // *Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна.* – 2013. – Вип. 42. – С. 116-122.

2. Шумило Р. Р. *Організація внутрішньогосподарського контролю малоцінних необоротних і швидкозношуваних активів* / Р. Р. Шумило // *Вісник Житомирського державного технологічного університету.* – 2011. – Випуск 3 (21). – С. 403-409.

УДК 657.6

Гузенко Олена Павлівна,

*к.е.н, доцент кафедри господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки,
Донецький державний університет внутрішніх справ,
м. Кропивницький, Україна*

ОКРЕСЛЕННЯ ЗМІСТОВНОСТІ ПРАВОВИХ ЗМІН У СФЕРІ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ

Аудиторська діяльність в умовах воєнних викликів зазнає змін не лише з позиції проведення аудиторських процедур, а, й з позиції потреб суб'єктів господарювання. Враховуючи зазначене проблема аудиторської діяльності потребує більш поглибленого дослідження та набирає особливої актуальності з